

LISA 2
Kinnitatud Illuka Vallavolikogu
24.11.2014.a. määrusega nr 24

**ILLUKA VALLA
EELARVESTRAATEEGIA
2015-2018**

Sisukord

1. Sissejuhatus	3
2. Sotsiaalmajandusliku keskkonna analüüs ja prognoos	4
2.1.Makromajanduslik keskkond	4
2.2.Riigi eelarvestrateegia	6
2.3.Kohalik tegevuskeskkond	8
3. Tulubaasi ülevaade ja prognoos	9
3.1.Tulumaks	10
3.2.Maamaks	11
3.3.Ressursitasud	12
3.4.Tasandusfond ja toetusfond	13
3.5.Muud põhitegevuse tulud	14
4. Strateegilised eesmärgid ja tegevusvaldkonnad	15
5. Põhitegevuse kulude prognoos	17
6. Investeeringute kavandamine	17
7. Kohustuste planeerimine	18
8. Likviidsed varad	18
9. Sõltuvate üksuste finantstegevuse olukord ja prognoos	20
10. Finantsdistsipliin	20
11. Tundlikkusanalüüs	22

1. Sissejuhatus

Illuka valla eelarvestrateegia tugineb metoodiliselt ja sisuliselt õigusaktidele, eelkõige kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusele, valla arengukavale, riigi eelarvestrateegiale ning IMF-i ja OECD headele tavadele avaliku sektori finantsjuhtimise kohta.

Vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusele koostatakse eelarvestrateegia arengukavas sätestatud eesmärkide saavutamiseks kavandatavate tegevuste finantseerimise planeerimiseks. Seadus ei esita eelarvestrateegia kohustuslikku struktuuri. Oluline on, et strateegia sisaldaks kõiki seaduses nõutud komponente ning muud informatsiooni, mis on vajalik tervikliku ülevaate andmiseks omavalitsuse finantsolukorrast ja -väljavaadetest.

Samuti pole seaduse tasandil kehtestatud eelarvestrateegiale väga detailseid nõudeid. Sisuliselt ütleb seadus, et kohaliku omavalitsuse eelarvestrateegia peab:

- kirjeldama arengukavas nimetatud eesmärkide finantseerimise;
- hõlmama koostamise aastal vähemalt nelja järgnevat aastat;
- sarnaselt arengukavaga olema volikogu poolt vastu võetud iga aasta 15. oktoobriks (nõue kehtib alates 2013. aastast).
- sisaldama majanduskeskkonna analüüsi ja prognoosi;
- andma ülevaate seadusega nõutavas detailsuses eelneva aasta tegelikest, jooksva aastal kavandatud (oodatavatest) ja järgnevateks aastateks prognoositud (kavandatud) KOV-i sissetulekutest ja väljaminekutest;
- informatsioon eelarvestrateegia perioodiks kavandatavatest kohalike maksude ja maamaksu muudatustest;
- ülevaade kohaliku omavalitsuse üksuse ja temast sõltuvate üksuste majandusolukorrast;
- esitama KOV-i ja arvestusüksuse eelneva aasta tegeliku ning jooksvaks ja järgnevateks aastateks prognoositavad põhitegevuse tulemi ja netovõlakoormuse suurused;
- sisaldama muud olulist finantsinformatsiooni.

Illuka valla eelarvestrateegia on koostatud 2014. aasta augustis-oktoobris perioodi 2015-2018 kohta. Eelarvestrateegia võib olla omavalitsuse arengukava osa või iseseisev dokument. Illuka valla eelarvestrateegia 2015-2018 on iseseisev dokument, kuid sisuliselt kooskõlas valla arengukavaga.

Kuna Illuka valla eelarve on kassapõhine, on ka eelarvestrateegia koostamisel lähtutud kassapõhisest arvestusmetoodikast. Kassapõhisel eelarves kavandatakse majandustehingud selles perioodis, millal planeeritakse nendega seotud raha laekumine või väljamaksmine. Vastavalt seadusele jagatakse eelarves ja seega ka eelarvestrateegias tehingud järgmisteks osadeks: (a) põhitegevuse tulud; (b) põhitegevuse kulud; (c) investeerimistegevus; (d) finantseerimistegevus; (e) likviidsete varade muutus.

Käesolev eelarvestrateegia on liigendatud eelnimetatud eelarveosade lõikes. Täiendavalt antakse eraldi peatükkides ülevaade valla tegevuskeskkonnast, seostest tulemuspõhise planeerimisega,

sõltuva üksuse finantstegevusest ning finantsdistsipliini tagamise meetmete (nii valla enda kui ka arvestusüksuse põhitegevuse tulem ja netovõlakoormus) täitmisest, samuti esitatakse tundlikkusanalüüs.

Eelarvestrateegia moodustavad eelarvemudeli tabelid ning tabelleid selgitav ja täiendav käesolev tekstidokument. Strateegia lahutamatuks osaks olevad eelarvemudeli tabelid on täismahus leitavad lisatud Microsoft Office Exceli failist, kus on näha kõik arvutuskäigud ja seetõttu on võimalik jälgida erinevate tabelite omavahelisi põhjuslikke seoseid ja näitajate omavahelisi mõjusid. Käesoleva eelarvestrateegia koostamist konsulteeris Kalle Kukk, ParemKalle Finants OÜ.

2. Sotsiaalmajandusliku keskkonna analüüs ja prognoos

2.1. Makromajanduslik keskkond

Eesti sisemajanduse koguprodukt kasvab Rahandusministeeriumi prognoosi¹ põhistsenaariumi kohaselt 2014. aastal 0,5 protsenti ja 2015. aastal 2,5 protsenti. Aastaks 2016 on oodata kasvu kiirenemist 3,5 protsendini. Rahandusministeerium on 2014. aasta majanduskasvu prognoosi võrreldes kevadise prognoosi põhistsenaariumiga alandanud, mille peamised põhjused on esimese poolaasta nõrgad reaalkasvu näitajad ja halvenenud tulevikuväljavaated. Majanduskasvu toetab ennekõike sisetarbimine, kuigi eksport hakkab aasta teisel poolel kiirenema. Import kasvab ekspordist kiiremini, mille tagajärjel netoekspordi negatiivne panus majanduskasvu eelmise aastaga võrreldes suureneb. 2015. ja 2016. aasta majanduskasvu prognoosid on võrreldes eelneva prognoosiga samuti allapoole korrigeeritud. 2015. aastal ja samuti kahel järgmisel aastal on oodata ekspordi kasvu kiirenemist, kuid ka sisenõudluse tugi püsib tugev.

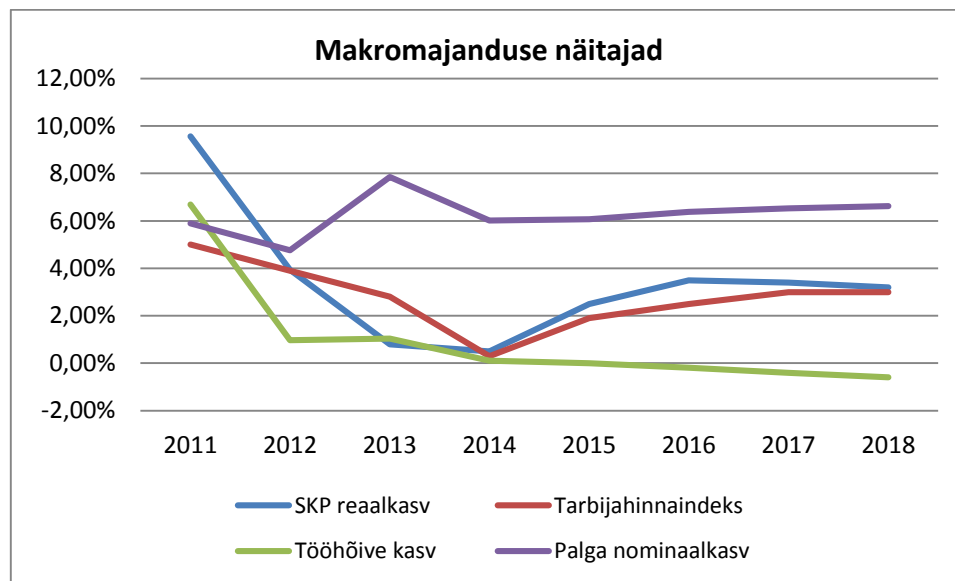
Tabel 1. Makromajanduslikud näitajad 2012-2018

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
SKP jooksevhindades (mln EUR)	17 415,1	18 442,6	18 995,9	20 097,7	21 424,1	22 795,3	24 185,8
SKP reaalkasv	3,9%	0,8%	0,5%	2,5%	3,5%	3,4%	3,2%
SKP nominaalkasv	7,4%	5,9%	3,0%	5,8%	6,6%	6,4%	6,1%
Tarbijahinnaindeks	3,9%	2,8%	0,3%	1,9%	2,5%	3,0%	3,0%
Hõive (tuh inimest)	615,0	621,4	622,1	622,1	620,9	618,4	614,7
Tööhõive kasv	1,0%	1,0%	0,1%	0,0%	-0,2%	-0,4%	-0,6%
Keskmine kuupalk (EUR)	879,0	948,0	1 005,0	1 066,0	1 134,0	1 208,0	1 288,0
Palga nominaalkasv	4,8%	7,8%	6,0%	6,1%	6,4%	6,5%	6,6%
Palga reaalkasv	0,8%	4,9%	5,7%	4,1%	3,8%	3,4%	3,5%

Allikas: Rahandusministeeriumi suvine prognoos 2014

¹ Käesolevas peatükis on esitatud väljavõte Rahandusministeeriumi 2014. aasta suvisest majandusprognoosist.

Tabelis 1 on toodud peamised eelarvestrateegia perioodi hõlmavad makromajanduslikud näitajad, mis on aluseks strateegia prognooside tegemisel. Joonis 1 illustreerib kasvutrende olulisemates näitajates.

Joonis 1. Makromajanduse näitajate kasvud 2011-2018

Sisenõudluse komponentidest eratarbimise kasv 2014. aastal mõnevõrra aeglustub, kuid kapitali kogumahutus võib osutada eelmisest aastast väiksemaks. Eratarbimise kasv püsib suhteliselt kiirena (3,6 protsenti) vaatamata palgatulu kasvu aeglustumisele. Tarbijakindlus on püsivalt kõrge ja seda toetab töötuse vähenemine. Sissetulekute ostujõudu hoiab aasta keskmisena 0,3 protsendini langenud hinnatõus. 2015. aastal kasvatab netosissetulekuid lisaks tulumaksumäära ja töötuskindlustusmakse alandamine, mis võimaldab eratarbimise kasvu 3,8 protsenti. Tarbimise kasv hakkab aeglustuma seoses hinnatõusu kiirenemisega ning hõivatute arvu oodatava vähenemise tõttu prognoosiperioodi viimastel aastatel.

Sarnaselt eelneva aastaga jääb investeringute tase tagasihoidlikuks ning 2013. aasta kerge investeringute kasv võib pöörduda 2014. aastal langusesse. Ettevõtete investeringuid hoiab tagasi endiselt madal nõudlus toodangu järele ja valitsussektoris annab tunda CO2-kvoodi müügituludest finantseeritavate projektide vähenemine. Elanike eluasemeinvesteeringute maht on aegamööda kasvamas ning toetab ehitusturgu. Ettevõtlussektori investeringud peaksid 2015. aastal pöörduma selgele kasvule seoses oodatava välisõudluse paranemisega.

Väliskaubanduse prognoosi on lähiaastateks kaubanduspartnerite nõrgemate kasvuväljavaadete ning Venemaa ebakindluse tõttu langetatud. 2014. aastal võib oodata kaupade ja teenuste ekspordi 2-protsendilist kasvu. Välisõudlus hakkab taastuma 2015. aastal ning siinsete ettevõtete kasvuvõimalusi hakkab avardama ka Soome majanduse aeglane kosumine.

Tarbijahindade (THI) tõus ulatub 2014. aastal 0,3 protsendini, seejärel kiireneb 2015. aastal 1,9 protsendini ning 2016. aastal 2,5 protsendini. Inflatsioon hakkab sügiskuudel järk-järgult kiirenema energiatoodete hinnalanguse pidurdumise ning toiduainete mõningase kallinemise tõttu tingituna aiasaaduste madalast hinnatasemest. 2015.–2016. aastal kergitavad inflatsiooni ka riigi meetmed, millest valdava osa moodustab alkoholi ja tubakatoodete aktsiisimäära tõstmine. Teenuste ja tööstuskaupade hinnamuutust kajastav baasinflatsioon hakkab järk-järgult kiirenema palgakasvuga kaasnevate hinnasurve, imporditud tööstuskaupade kallinemise ning sideteenuste hinnalanguse oodatava pidurdumise tõttu. Lisaks hakkab inflatsiooni suuremal määral panustama toiduainete kallinemine välisturgudel. Prognoosiperioodi lõpus võib oodata inflatsiooni kiirenemist 3 protsendini hoogsamast palgakasvust tingitud teenuste kiirema hinnatõusu, välistegurite suureneva panuse ning riigipoolsete meetmete mõjul.

Vaatamata tööealise elanikkonna ehk 15–74 aastaste hulga agregeeritud vähenemisele on nii tööjõus osalemise kui ka hõive määr kriisist taastudes kasvanud ning sedakaudu võimaldanud hõivatute arvu lisandumist. Viimase rahvaloenduse tulemustele toetudes on alust arvata, et alates 2016. aastast alates hakkab hõivatute arv siiski kiirenevas tempos vähenema, mis piirab ka Eesti majanduskasvu. Töötuse määr langeb soodsate majandusarengute puhul prognoosiperioodi lõpuks 6 protsendi lähedale.

Keskmise palga kasvutempo aeglustub 2014. aastal 6 protsendini ja püsib selle lähedal ka järgmisel aastal. Nõudluse paranedes ja ekspordipartnerite nominaalkasvu taastudes võiks järgnevatel aastatel palga nominaalkasv natuke kiireneeda, palga reaalkasv aga aeglustub veidi ning läheneb tööviljakuse reaalkasvule. Palgatulu kiire reaalkasvu jätkumine, mis viimasel ajal on paljuski tingitud langevatest impordihindadest, eeldab tulevikus tootlikkust tõstvad investeeringud, mis peaksid prognoosi põhistsenaariumi kohaselt järgmisel aastal kiirenema. 2013. ja 2014. aastal on palgatulu kasv majanduses tervikuna ületanud majanduse nominaalkasvu, kuid pikemas plaanis peaksid need kasvutempod ühtlustuma.

2.2. Riigi eelarvestrateegia

Vabariigi Valitsuse prioriteetid aastaks 2015²:

- **Laste vaesuse vähendamine**
Laste absoluutse vaesuse määr väheneb 8,4%-ni
- **Tööjõu maksukoormuse vähendamine**
Tööjõu efektiivne maksumäär langeb 33,2 protsendile
- **Eesti julgeoleku kindlustamine**
Riigi valmisolek sisemiste ja väliste ohtudega toimetulekuks on tagatud
Kaitsekulud säilivad tasemel 2% SKP-st
- **Jätkusuutlik riigi rahandus**
Valitsussektori eelarvepositsioon on 0,2% struktuurses ülejäägis

² Käesolevas peatükis esitatu põhineb riigi eelarvestrateegial 2015-2018 ja Rahandusministeeriumi 2014. aasta suvisel majandusprognoosil.

Riigi eelarvestrateegia fiskaalpoliitiline raamistik:

- valitsussektori eelarve püsib vähemalt struktuurses tasakaalus;
- Eesti on teistest Kesk- ja Ida-Euroopa riikidest oma jätkusuutliku ja makromajandust tasakaalustava eelarvepoliitikaga selgelt eristunud valitsussektori eelarve ülejääk;
- võlakoormus ehk laenude suhe SKP-sse väheneb järgmistel aastatel;
- valitsussektori reservid suurenevad alates 2018. aastast;
- maksukoormus püsib prognoosiperioodi jooksul 2014. aasta tasemel;
- riigi eelarvestrateegia perioodil on välistoetuste osakaal valitsussektori investeringute rahastamisel 55%.

2014. aasta valitsussektori eelarvepuudujääk ulatub prognoosi kohaselt 0,2 protsendini SKP-st. Peamine puudujäägi tekitaja on keskvalitsus, kuid ka kohalikud omavalitsused jäävad prognoosi kohaselt defitsiiti. Sotsiaalkindlustusfondid on tänu Töötukassale jätkuvalt ülejäägis (2014. aastal 0,2 protsenti SKP-st). Järgmisel aastal suureneb valitsussektori nominaalne eelarvepuudujääk prognoositavalt 0,5 protsendini SKP-st. Keskvalitsuse nominaalset puudujääki põhjustavad nii teise pensionisamba lisamaksed kui ka rahvusvaheliste saastekvootide müügist saadud tuludest tehtavad investeringud, mis ületavad kvoodimüügi tulusid 0,1 protsendiga SKP-st. Kohalike omavalitsuste koondpositsioon püsib prognoosiperioodi jooksul defitsiidis 0,2–0,4 protsendiga SKP-st. Sotsiaalkindlustusfondide panus eelarvepositsiooni on tänu Töötukassa suurenevatele reservidele kasvavalt positiivne. Prognoosi kohaselt jõuab valitsussektori eelarvepositsioon tasakaaluni 2016. aastal ning 2018. aastaks ülejäägini 0,8 protsendiga SKP-st.

2014. aasta maksukoormuseks kujuneb 33,3 protsenti SKP-st, mis on 1 protsendi võrra kõrgem kui aasta varem. Aastatel 2015–2018 vähendatakse maksumuudatustega tööjõumakse ja suurendatakse tarbimismakse, kokkuvõttes püsib maksukoormus 2014. aasta tasemel, jäädes 2018. aastaks 33,2 protsendile.

Valitsussektori võlakoormus tõusis 2013. aasta lõpuks 10 protsendini SKP-st ning ilma Euroopa finantsstabiilsuse fondi (EFSF) mõjuta 7,5 protsendini SKP-st. Tänavu aasta lõpuks väheneb võlakoormus 9,9 protsendile SKP-st ning kuna prognoosi kohaselt puudub vajadus uute laenude võtmise järele, jätkab võlakoormus vähenemist ka järgmistel aastatel. 2018. aasta lõpu seisuga ulatub valitsussektori võlakoormus 8,2 protsendini SKP-st, ilma EFSF-i mõjuta 6 protsendini SKP-st.

Tabel 2. Valitsussektori eelarvepositsioon ja võlakoormus 2013-2018

% SKP-st	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Valitsussektori eelarvepositsioon	-0,2	-0,2	-0,5	0,0	0,3	0,8
Keskvalitsus	-0,1	-0,2	-0,4	0,0	0,4	0,7
Sotsiaalkindlustusfondid	0,3	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3
Kohalikud omavalitsused	-0,4	-0,2	-0,2	-0,2	-0,4	-0,2
Valitsussektori võlakoormus	10,0	9,9	9,5	9,0	8,7	8,2
Keskvalitsus	4,1	3,9	3,6	3,2	2,9	2,5
EFSF	2,5	2,6	2,4	2,3	2,2	2,1
Kohalikud omavalitsused	3,5	3,5	3,5	3,5	3,6	3,6

Allikas: Rahandusministeeriumi suvine prognoos 2014

2.3. Kohalik tegevuskeskkond

Tabelis 3 on näidatud statistilisse profiili kuuluvad ettevõtted Illuka vallas. Kuigi ettevõtete arv on viimastel aastatel kiiresti kasvanud, on majanduslikult aktiivseid neist Statistikaameti andmetel ainult kümne ringis. Tabelis 4 on toodud brutotulu saajad ja nende keskmine kuine sissetulek.

Tabel 3. Valla ettevõtted tegevusala järgi 2006-2013

	KOKKU	Põllumajandus, metsandus, kalapüük	Töötlev tööstus	Ehitus	Hulgi- ja jaekaubandus, sõidukite remont	Veondus, laondus	Majutus, Toitlustus	Kinnisvaraalane tegevus	Muud tegevusalad
2006	30	16	2	0	4	2	2	1	3
2007	30	15	4	3	3	2	2	1	0
2008	31	18	3	1	5	2	1	1	0
2009	25	12	5	2	2	2	1	1	0
2010	30	17	2	1	3	3	1	0	3
2011	35	18	4	2	3	3	1	0	4
2012	36	15	4	3	5	4	2	1	2
2013	44	17	6	3	7	4	1	1	5

Allikas: Statistikaamet

Tabel 4. Brutotulu saajate arv ja nende keskmine brutotulu 2006-2013

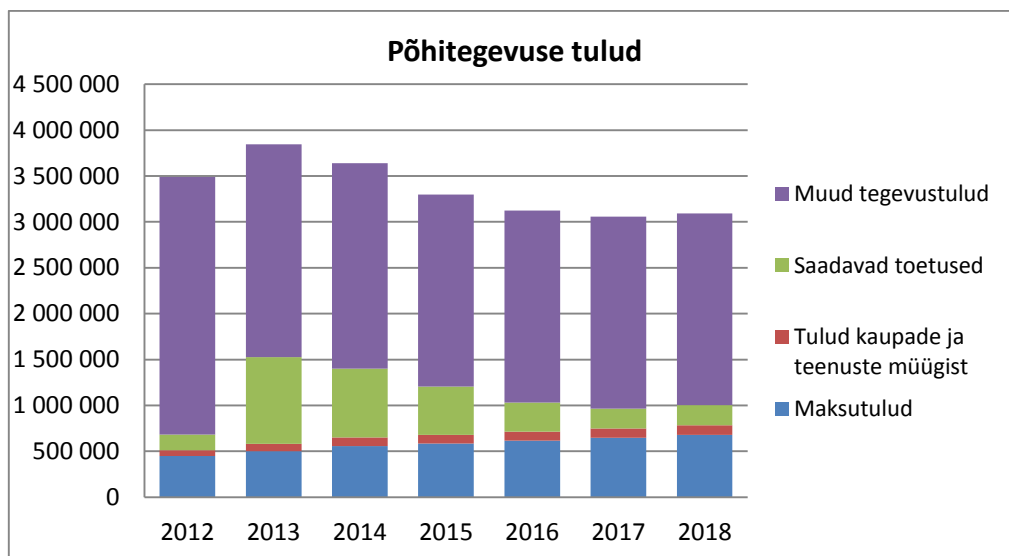
	Palgatöötaja kuukeskmine brutotulu, eurot		Brutotulu saajad	
	Mehed	Naised	Mehed	Naised
2006	527	362	178	139
2007	686	442	180	142
2008	845	532	179	139
2009	790	544	162	125
2010	808	571	152	125
2011	835	578	161	127
2012	953	620	170	132
2013	1 042	689	178	133

Allikas: Statistikaamet

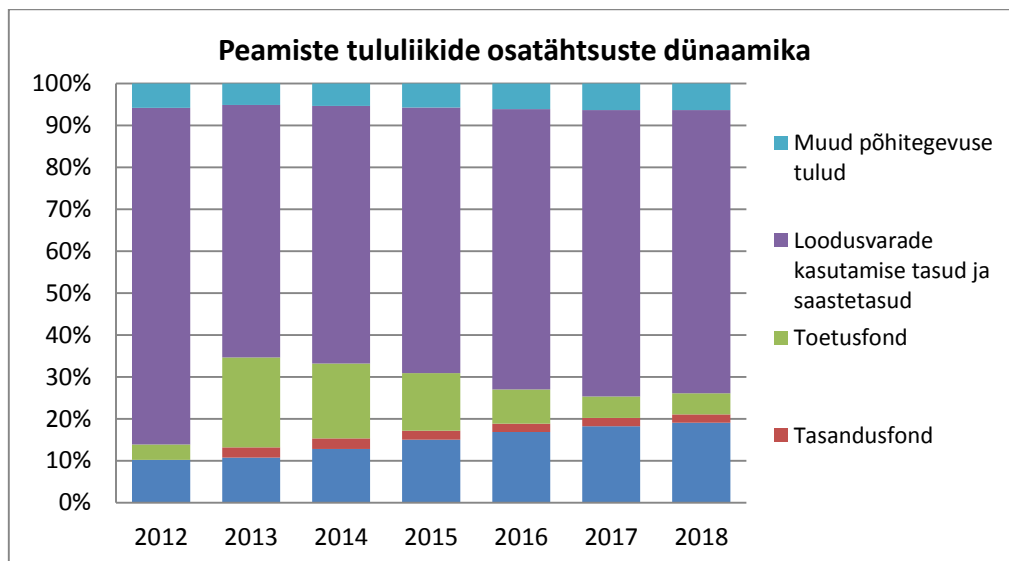

3. Tulubaasi ülevaade ja prognoos

Illuka valla põhitegevuse tulud moodustasid 2013. aastal 3,85 miljonit eurot. 2014. aastal põhitegevuse tulude laekumine väheneb, oodatavalt 3,64 miljonile eurole. Tulud suurenesid 2013. aastal aasta varasemaga võrreldes kümnekond protsenti, kuigi ressursitasude laekumine vähenes seadusest tuleneva ümberkorralduse tõttu järsult. Selle puudujäägi tasandas ja isegi ületas riigieelarveline kompensatsioonimehhanism ning samuti paranenud maksulaekumine. Järgnevatel aastatel kogutulude maht siiski pidevalt väheneb kompensatsioonimehhanismi efekti järk-järgulise ära kadumise tõttu. Valla tulude laekumine peamiste tululiikide kaupa aastate lõikes on näidatud joonisel 2.

Joonis 2. Põhitegevuse tulude laekumine 2012-2018

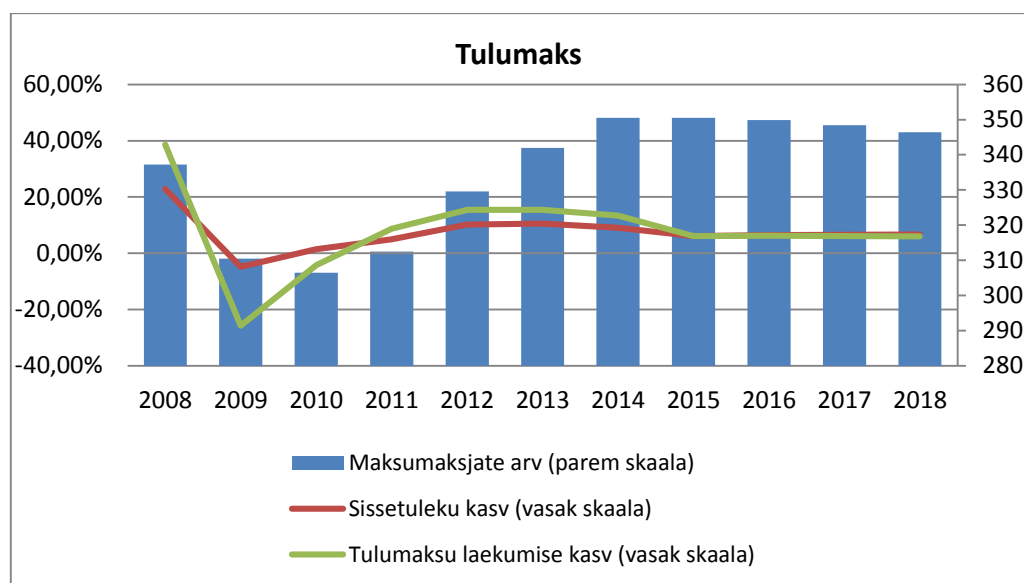

Joonis 3. Põhitegevuse tulude osakaalud 2012-2018

2018. aastaks on oodatav tulude maht 3,09 miljonit eurot. Valdava osa põhitegevuse tuludest moodustavad jätkuvalt ressursitasud (loodusvarade kasutamise tasud ja saastetasud), kuigi nende osakaal langes 2012. aasta ca 80%-lt strateegiaperioodi lõpuks ca 70%-ni, olles vahepealsetel aastatel isegi vaid ca 60% (vt joonis 3). Lisaks sellele, et tulud ressursitasudest vähenevad enam kui kolmandiku võrra, on joonistelt 2 ja 3 näha, et Illuka vald hakkab saama toetust tasandusfondist ning et perioodil 2013-2016 rakendatakse ajutist leevendusmeedet, millega kompenseeritakse osaliselt ressursitasude vähenemise mõju.

3.1. Tulumaks

Joonisel 4 on kajastatud Illuka valla eelarvesse laekuva tulumaksu aastased kasvud ja langused perioodil 2008-2018. Samuti on näidatud maksumaksjate arvu ja valla maksumaksjate keskmise sissetuleku muutused, mis on tulumaksu laekumise peamised mõjutegurid.

Joonis 4. Tulumaksu laekumine 2008-2018

Eelarvestrateegia perioodil ja sellele eelnenud aastatel iseloomustab vallale laekuvat tulumaksu järgmine:

- kuni 2008. aastani nii Eesti keskmine palk kui ka Illuka valla elanike sissetulekud suurenesid (neist kolmel viimasel aastal oli kasv tugevalt üle 10% aastas), mis viis nendel aastatel ka tulumaksu laekumise väga kiire kasvuni – valla eelarvesse laekus 2008. aastal tulumaksu 2,4 korda enam kui 2005. aastal;
- samal ajal kasvas ka valla maksumaksjate arv (kuid 2008. aastal siiski juba vähenes 1,4% võrra tulenevalt majanduslanguse algusest), mis samuti panustas tulumaksu laekumise kiirele kasvule;
- aastatel 2009 ja 2010 ilmnisid selgelt majanduskriisi mõjud ka Illuka vallas, kui maksumaksjate hulk kahanes aastas vastavalt 8% ja 1,3% ning tulumaksu arvestuse

aluseks olev aastakeskmise igakuine sissetulek vähenes 2009. aastal 4,8% (2010. aastal ilmnes vallas juba vähenemine sissetulekute suurenemine), mis viis tulumaksu laekumise vähenemiseni 2010. aastal 2008. aastaga võrreldes 29% võrra³;

- aastatel 2011-2014 on taas täheldatav maksumaksjate arvu ja sissetulekute suhteliselt kiire kasv, suurenedes nelja aastaga kokku vastavalt ca 14% ja 39% – 2014. aastal laekub tulumaksu hinnanguliselt koguni 64% enam kui 2010. aastal;
- 2013. aastal laekub tulumaksu oodatavalt rohkem kui majandusbuumi aegsel 2008. aastal, 2014. aastal on maksulaekumine üle kahe korra suurem kui buumi algfaasis 2006. aastal;
- aastal 2014 kasvab valla maksumaksjate eeldatav arv poole aasta tegelike andmete põhjal kiiremini (2,5% aastakeskmiselt 351 inimeseni) kui Eesti riigis tervikuna hõivatute arv (0,1%);
- aastatel 2015-2018 on valla maksumaksjate arvu kasv võrdsustatud Eesti üldise tööhõive kasvuga, mis tähendab tulenevalt demograafilistest trendidest negatiivset kasvu;
- aastal 2014 kasvab valla maksumaksjate keskmine kuusissetulek kiiremini (9%) kui riigi keskmine palk (6%);
- perioodil 2015-2018 on valla sissetulekute kasv võrdsustatud Eesti keskmise palga kasvuga, ulatudes üle 6 protsendi aastas;
- tulumaksu ja sissetulekute suhe on vastavalt seadusele alates 2014. aastast 11,6%.

Tabelis 5 on kajastatud vallale laekuva tulumaksu prognoos ja selle aluseks olevad eeldused.

Tabel 5. Tulumaksu laekumise prognoos

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Maksumaksjate arv	312	330	342	351	351	350	348	346
Maksumaksjate arvu muutus	2,0%	5,5%	3,8%	2,5%	0,0%	-0,2%	-0,4%	-0,6%
Väljamaksed füüsilistele isikutele	2 700 532	3 138 174	3 599 412	4 021 443	4 265 531	4 528 875	4 804 985	5 092 543
Sissetulek inimese kohta kuus	720	793	877	956	1 014	1 079	1 149	1 225
Sissetuleku kasv	5,0%	10,2%	10,5%	9,0%	6,1%	6,4%	6,5%	6,6%
Sissetuleku kasv Eestis kokku	5,9%	4,8%	7,8%	6,0%	6,1%	6,4%	6,5%	6,6%
Tulumaksu laekumine	308 781	356 516	411 349	466 487	494 802	525 350	557 378	590 735
Tulumaksu laekumise kasv	8,7%	15,5%	15,4%	13,4%	6,1%	6,2%	6,1%	6,0%
Tulumaksu laekumise ja sissetulekute suhe	11,43%	11,36%	11,43%	11,60%	11,60%	11,60%	11,60%	11,60%

Allikas: 2011-2013 Rahandusministeeriumi andmed

3.2. Maamaks

Maamaksu laekumine on viimastel aastatel olnud tasemel 90 tuhat eurot. 2013. aastast üleriigiliselt rakendunud kodualuse maa maksuvabastus vähendas maamaksu laekumist paari

³ Oma mõju tulumaksu vähenemisele aastatel 2009-2010 avaldas ka riigipoolne otsus alandada 1. aprillist 2009 kohalikele omavalitsustele eraldatava tulumaksu osa 11,93%-lt 11,4%-ni sissetulekutest.

tuhande euro võrra aastas. Illuka vald rakendab elamu- ja õuema puhul maamaksu määra 1,5% ning haritava maa ja loodusliku rohumaa puhul 1,0% (seadusega maksimaalselt lubatavad määrad on vastavalt 2,5% ja 2,0%). Maksimaalsete määrade rakendamisel oleks strategiaperioodil võimalik suurendada iga-aastselt tulusid 60 tuhande euro võrra. Strateegias võimalike muutustega maa maksustamishinnas ega -määras ei arvestata.

3.3. Ressursitasud

Illuka valla eelarve on senistel aastatel valdavalt põhinenud ressursitasude, eelkõige üleriigilise tähtsusega maardlate kaevandamisõiguse tasu ja vee erikasutustasu laekumisel. Alates 2013. aastast laekub suuremal määral ka kohaliku tähtsusega maardlate kaevandamisõiguse tasu. Vähesel määral laekub lisaks saastetasusid. Tabelis 6 on toodud nimetatud tasude arvutuskäik eelarvestrateegia perioodil. Kohaliku tähtsusega maardlate puhul on strategiaperioodil eeldatud aastase laekumisega 400 tuhat eurot, sarnaselt 2013. aasta tegelikule laekumisele. 2014. aasta oodatav laekumine ulatub 550 tuhande euroni.

Tabel 6. Loodusvarade kasutamise tasude laekumine 2013-2018

Kaevandamisõiguse tasu, üleriigilise tähtsusega maardlad	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Kasutatud varud, tonni	0	3 500 000	3 500 000	3 500 000	3 500 000	3 500 000
sh Estonia kaevandus		2 500 000	2 500 000	2 500 000	2 500 000	2 500 000
sh Narva karjäär		1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Tasumäär, EUR/t	1,39	1,46	1,53	1,53	1,53	1,53
KOV osa arvutuse aluseks olev tasumäär, EUR/t	0,28	0,28	0,28	0,28	0,28	0,28
Laekumine vallale, EUR	1 204 008	962 500	962 500	962 500	962 500	962 500
Kaevandamisõiguse tasu, kohaliku tähtsusega maardlad	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Laekumine vallale, EUR	399 167	547 000	400 000	400 000	400 000	400 000
Vee erikasutustasu	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Väljapumbatav vee kogus, 1000 m ³						
sh Estonia kaevandus		55 000	55 000	55 000	55 000	55 000
sh Narva karjäär		45 000	45 000	45 000	45 000	45 000
Tasumäär, EUR/1000 m ³						
sh kaevandustest	47,35	49,72	52,21	52,21	52,21	52,21
sh karjääridest	17,00	17,83	18,72	18,72	18,72	18,72
KOV osa arvutuse aluseks olev tasumäär, EUR/1000 m ³						
sh kaevandustest	10,24	10,24	10,24	10,24	10,24	10,24
sh karjääridest	3,67	3,67	3,67	3,67	3,67	3,67
Laekumine vallale, EUR	713 737	728 463	728 463	728 463	728 463	728 463

2012. aasta lõpuni laekus kaevandusala asukohajärgsele omavalitsusele 50% 2009. aasta kaevandamisõiguse tasu määrast. Muudatuse tulemusena hakkas üleriigilise tähtsusega maardla

maavara kaevandamisõiguse tasust laekuma omavalitsuse eelarvesse 25% 2011. aasta tasumäärast. Vee erikasutuse tasust laekus omavalitsusele seni 50% 2009. aasta määrast. Üleriigilise tähtsusega maardla vee erikasutuse tasust hakkas 2013. aastast laekuma omavalitsuse eelarvesse 25% 2011. aasta tasumäärast.

Seoses ressursitasude jaotuspõhimõtete muudatusega nähakse ette nelja-aastane järk-järgult vähenev kompensatsioon tasandusfondi osana. Kompensatsiooni saavad need omavalitsused, kelle üleriigiliste maardlate keskkonnatasude laekumine ja tasandusfondi eraldis ei kata muudatusest tingitud tulude vähenemist. Tulude vähenemine kompenseeritakse neile omavalitsustele, kelle 2013. aasta arvestuslik tasandusfondi eraldis vähenemist ei kata. Tulude vähenemine kompenseeritakse 2013. aastal 70%, 2014. aastal 50%, 2015. aastal 30% ja 2016. aastal 10% ulatuses.

3.4. Tasandusfond ja toetusfond

2013. aastal lisandus toetusfondi kolm uut toetust:

- **Vajaduspõhist peretoetust** hakkavad maksma kohalikud omavalitsused ning riik hüvitab neile sellega seonduvad kulud (nii toetuse kui administreerimise).
- Keskkonnatasude seaduse muudatusega vähendati kohalikele omavalitsustele üleriigilise tähtsusega maardlatest laekuva **keskkonnatasude** osa. Toetus on ette nähtud üemineku mõjude leevendamiseks (vt peatükk 3.3).
- **Maamaksuvabastuse rakendamine** nõuab kohalikele omavalitsustelt esimesel aastal olulist lisatööd. Toetus võimaldab katta selle rakendamisega seotud kulusid. Toetust maksti ainult 2013. aastal.

Tabel 7. Tasandusfondi ja toetusfondi laekumine 2012-2018

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Hariduskuludeks	113 892	117 411	145 846	145 846	145 846	145 846	145 846
Toimetulekutoetus	12 673	10 847	8 996	8 996	8 996	8 996	8 996
Sotsiaalteenuste osutamise toetus	988	1 096	833	833	833	833	833
Sündide ja surmade registreerimine	40	35	48	48	48	48	48
Vajaduspõhise peretoetuse maksmise hüvitis	0	1 208	0	0	0	0	0
Keskkonnatasude muutmise kompensatsioon	0	692 266	494 476	296 685	98 895	0	0
Maamaksuvabastuse rakendamise korraldamise toetus	0	772	0	0	0	0	0
KOKKU TOETUSFOND	127 593	823 635	650 199	452 408	254 618	155 723	155 723
TASANDUSFOND	0	96 322	89 900	56 368	33 004	13 037	0

Eelarvestrateegia perioodil iseloomustab valla tasandusfondi ja toetusfondi järgmine (vt tabel 7):

- toetusfondi komponendid (välja arvatud 2013. aastast lisandunud komponendid, mille kohta vt eespoolt) eeldatakse järgnevatel aastatel jäävat 2014. aasta tasemele;
- ressursitasude suure osakaalu tõttu eelarves Illuka vald kuni 2012. aastani (kaasa arvatud) tasandusfondist toetust ei saanud;
- tulenevalt keskkonnatasude seaduse muudatustest jäeti alates 2013. aastast tasandusfondi mudelist välja üleriigilise tähtsusega maardlate kaevandamisõiguse tasud ja vee erikasutustasud;
- muid muudatusi tasandusfondi mudeli ülesehituses⁴ prognoosiperioodil ette ei nähta;
- tasandusfondi mudeli arvestuslike kulude ühikväärtused eeldatakse järgnevatel aastatel kasvavat 5% aastas, välja arvatud hooldatavate arvu kulukomponent, milles kasvu ette ei nähta⁵.

3.5. Muud põhitegevuse tulud

Eelarvestrateegia perioodil iseloomustab valla muid tulusid järgmine:

- kohalikke makse Illuka vallas ei rakendata;
- riigilõivude baasis ja määras muutusi ei prognoosita;
- tulud asutuste majandustegevusest prognoositakse alates 2015. aastast kasvavat tarbijahinnaindeksi võrra;
- toetused (õppelaenude kustutamiseks, koolipiima programm), mis pole ühekordse projektipõhise iseloomuga, eeldatakse järgnevatel aastatel jäävat 2014. aasta tasemele;
- riigieelarvest laekuv teederaha jääb riigieelarve eelnõu kohaselt 2015. aastal 2014. aasta tasemele (kuigi osa sellest kasutatakse nõ projektipõhiselt) ning kasutatakse valla poolt täismahus teede investeringuteks (kajastuvad investeerimistegevuse eelarveosas, mitte põhitegevuse tuludes).

---

⁴ Riigieelarves ette nähtud tasandusfondi suuruse aluseks on arvestuslike kulude ja tulude vahe, mis on läbi korrutatud eelarvete tasandusfondi koefitsiendiga. Keskmise tegevuskulu arvestuse aluseks on parameetrite hind (ühiku maksumus) ühe lapse, koolialise, tööalise, vanuri, arvestusliku teepikkuse ja hooldatava või hooldajateenust saava puudega isiku kohta. Arvestuslik keskmine tegevuskulu saadakse statistiliste näitajate ning ühiku maksumuse korrutiste summeerimisega. Arvestuslike tulude leidmisel võetakse aluseks kolmel eelneval aastal laekunud tulumaksude ja kohalike maardlate kaevandamisõiguse tasude kaalutud keskmine ning eelneva aasta arvestusliku maamaksu suurus.

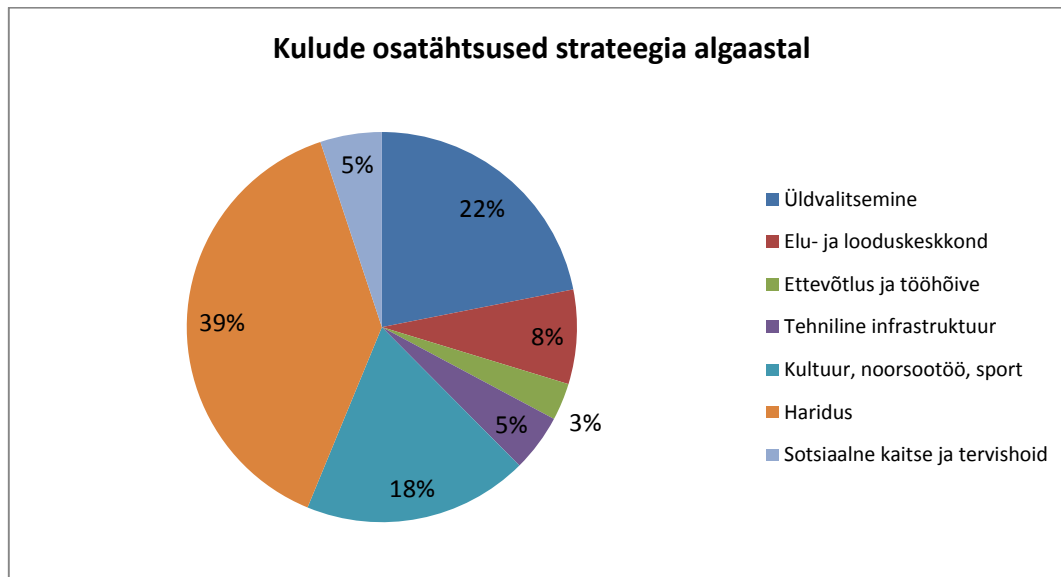
⁵ Aluseks on võetud rahandusministeeriumi veebilehel olevad soovitused: <http://www.fin.ee/doc.php?110036>.

4. *Strateegilised eesmärgid ja tegevusvaldkonnad*

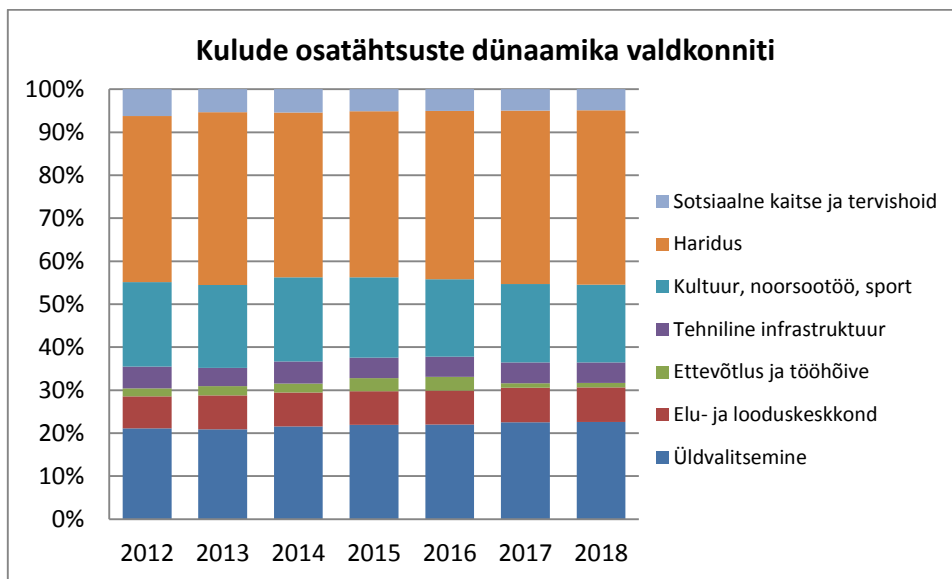
Illuka valla arengukavas on esitatud valla eesmärgid tegevusvaldkondade lõikes ning tegevused eesmärkide saavutamiseks. Eelarvestrateegias on nii põhitegevuse kulud kui ka investeeringud liigendatud nn meetmete kaupa. Illuka valla poolt rahastatavad meetmed on järgmised:

- Üldvalitsemine
- Meede 1.1. Elu ja looduskeskkond
- Meede 2.1. Ettevõtlus ja tööhõive
- Meede 3.1. Vesi ja kanalisatsioon
- Meede 3.2. Teed ja transport
- Meede 4.1. Kultuur, noorsootöö ja sport
- Meede 4.2. Haridus
- Meede 4.3. Sotsiaalne kaitse ja tervishoid

Meetmete rahastusmahtude osakaalud ja muutused nendes järgnevatel aastatel viitavad sellele, millised valdkonnad on valla jaoks prioriteetsemad ning millesse seetõttu on vajalik ja põhjendatud panustada ka enam ressursse eesmärkide saavutamiseks. Suure osa Illuka valla põhitegevuse kuludest ehk 39% moodustavad hariduskulud. 22% suuruse osakaaluga järgnevad üldvalitsemise kulud ning 18% suuruse osakaaluga kulud kultuurile, noorsootööle ja spordile. Väiksemate osakaaludega järgnevad elu- ja looduskeskkonna kulud (8%), sotsiaalse kaitse kulud (5%) ning tehnilise infrastruktuuri kulud (5%). Joonisel 5 on toodud meetmete kaupa põhitegevuse kulud 2015. aastal ning joonisel 6 nende trendid perioodil 2012-2018.

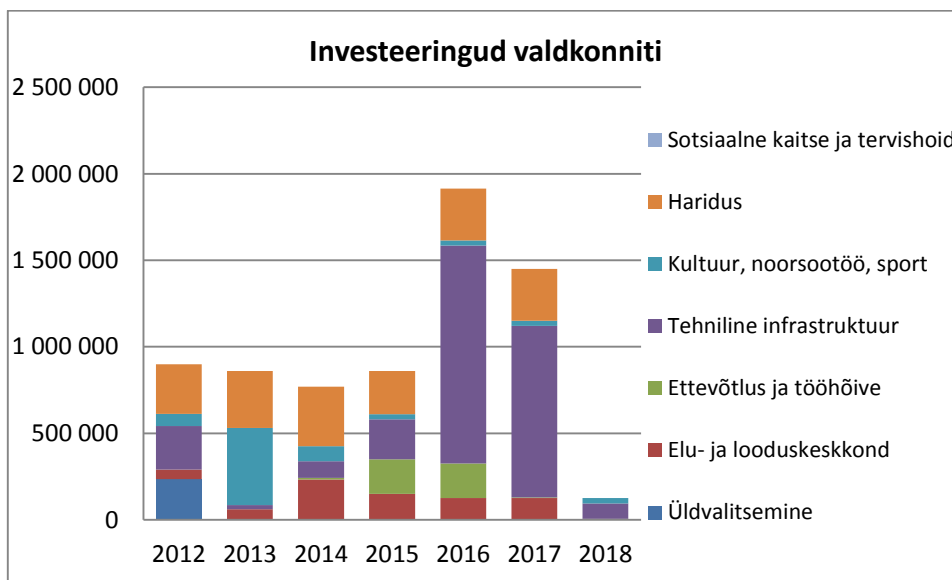

Joonis 5. Meetmete osakaalud põhitegevuse kogukuludes 2015

Joonis 6. Meetmete osakaalud põhitegevuse kogukuludes 2012-2018

Kuna struktuursed muutused põhitegevuse kuludes ei ole enamasti järsud, siis seda enam peegeldavad omavalitsuse prioriteete investeeringud. Jooniselt 7 on näha, et Illuka vald soovib strateegiaperioodi eelviimase aastani ühtlaselt panustada haridusse (kooli investeeringud) ning perioodi lõpul tehnilisse infrastruktuuri (kergliikluste rajamine). Kui viimastel aastatel on märgatavalt rahastatud kultuuri, noorsootööd ja sporti (raamatukogu, noortekeskus), siis järgnevatel aastatel on tähelepanu ettevõtluse ja hõive edendamisel (Narva jõe äärne randumisala).

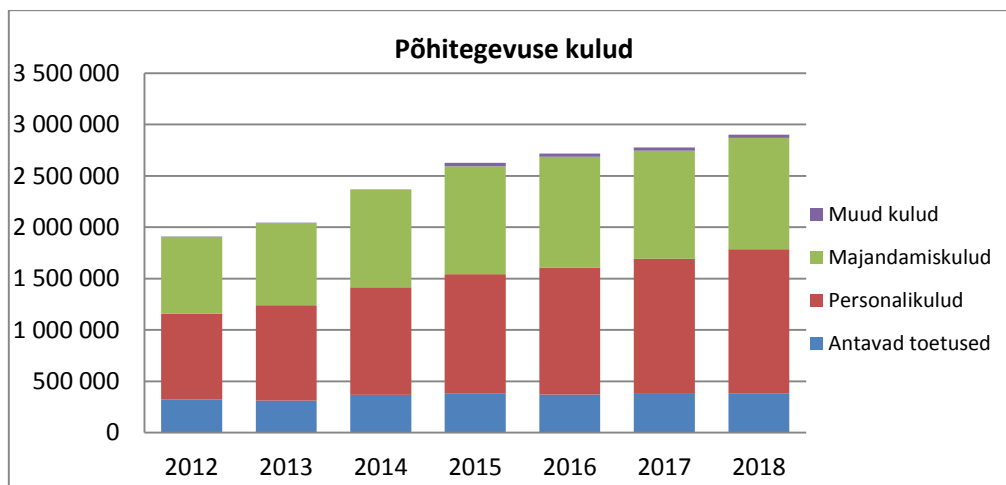
Joonis 7. Investeeringud meetmete lõikes 2012-2018

5. Põhitegevuse kulude prognoos

Eelarvestrateegia perioodil iseloomustab Illuka valla põhitegevuse kulusid (vt joonis 8) järgmine:

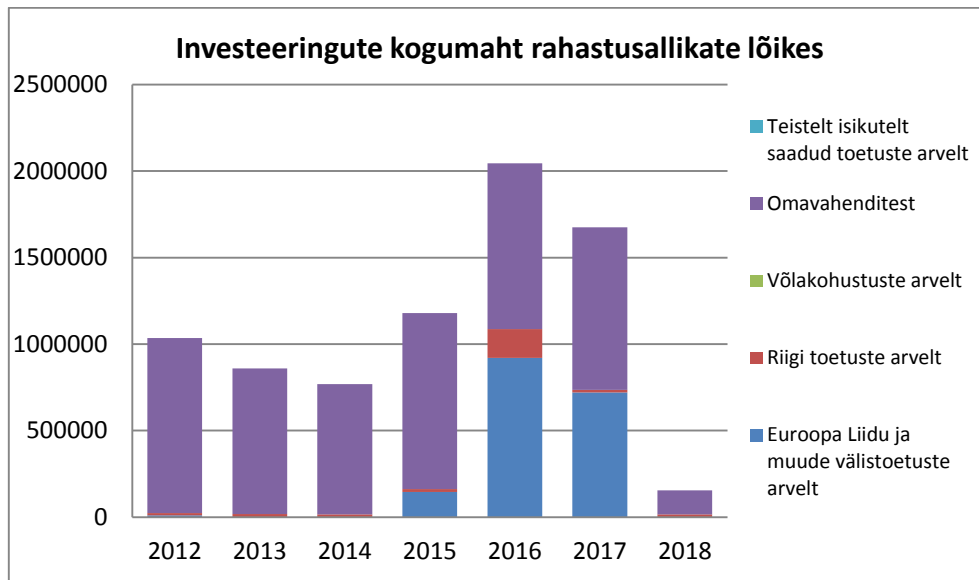
- kulud suurenevad 2013. aasta 2,04 miljonilt eurolt 2014. aastal oodatavalt 2,37 miljonile eurole, kulude kasv tuleneb põhiosas palgafondi kasvust (13%) ja majandamiskulude kasvust (19%);
- strateegiaperioodi lõpuks moodustavad põhitegevuse kulud 2,9 miljonit eurot;
- kui aastatel 2012-2015 kasvavad personalikulud igal aastal üle 10%, siis perioodil 2016-2018 suurenevad need planeeritavalt riigi keskmise palga kasvu võrra ehk üle 6% aastas;
- majandamiskulud kasvavad alates 2015. aastast prognoositavalt üldjuhul tarbijahinnaindeksi võrra;
- antavatest toetustest kasvab toetus Pannjärve Tervisespordikeskusele igal aastal tarbijahinnaindeksi võrra; sotsiaaltoetused jäävad kasvavad 2014. aastal poole võrra ja jäävad siis sellele tasemele, kuna muutusi toetusesaajate baasis ja toetusemäärades ei prognoosita; 2015. aastal suurenevad mitmesugused toetused spordi valdkonnale;
- reservfondi mahuks on arvestatud 1% põhitegevuse tulude mahust;
- põhitegevuse kuludest moodustavad personalikulud eelarvestrateegia perioodil keskmiselt 46%, majandamiskulud 39%, mitmesugused antavad toetused 14%.

Joonis 8. Põhitegevuse kulud 2012-2018

6. Investeeringute kavandamine

Illuka valla investeeringute tase nii viimastel aastatel kui ka eelarvestrateegia perioodil on suhteliselt kõrge, olles perioodi 2010-2018 keskmisena ligi üks miljon eurot aastas. Seejuures on tänu ressursitasudele olnud võimalik teha investeeringuid sisuliselt ainult omavahendite arvelt, kaasamata toetusi ja võõrvahendeid (vt joonis 9). Järgneval neljal aastal kokku on kavas rahastada ligikaudu pool investeeringutest siiski Euroopa Liidu ja muudest toetustest.

Joonis 9. Investeeringud rahastusallikate lõikes 2012-2018

7. Kohustuste planeerimine

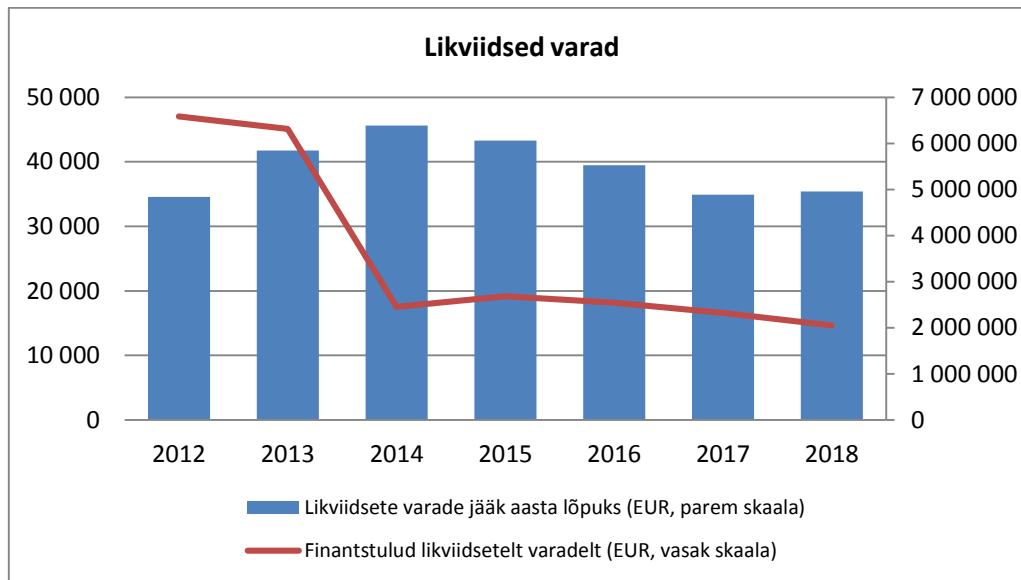
Illuka vallal kohustused puuduvad ja nende võtmist ei kavandata ka eelarvestrateegia perioodil⁶.

8. Likviidsed varad

Valla likviidsete varade maht suureneb 2012. aasta tasemelt 4,84 miljonit eurot 2014. aasta lõpuks 6,39 miljoni euroni, langedes seejärel mõnevõrra ning moodustades eelarvestrateegia perioodi lõpuks prognoositavalt viis miljonit eurot (vt joonis 10). See tähendab, et järgnevatel aastatel ületab likviidsete varade maht keskmiselt ligi kahekordselt vastava aasta põhitegevuse kulude kogumahtu. Hoolimata muudatustest ressursitasude jaotamise põhimõtetes, ületavad põhitegevuse tulud kulusid. Positiivne põhitegevuse tulem võimaldab finantseerida investeeringuid võõrvahendeid kaasamata. Aastatel 2015-2017 ületab kavandatud investeeringute omafinantseeringu osa põhitegevuse tulemit, mis tähendab negatiivset eelarvetulemit ja likviidsete varade vähenemist nimetatud aastatel.

⁶ Aastate 2013-2016 kohta kehtivad järgmised täiendavad netovõlakoormuse arvestuse reeglid:

- Kui kohaliku omavalitsuse üksuse või tema arvestusüksuse netovõlakoormus on aruandeaasta alguse seisuga üle 60% põhitegevuse tuludest, ei tohi kuni 2016. aasta lõpuni netovõlakoormust suurendada.
- Kui kohaliku omavalitsuse üksuse või tema arvestusüksuse netovõlakoormus on aruandeaasta alguse seisuga väiksem kui 60% põhitegevuse tuludest, ei tohi kuni 2016. aasta lõpuni võlakohustuste võtmisega seda määra ületada.
- Kui kohaliku omavalitsuse üksus või tema arvestusüksus rikuvad seadusega kehtestatud piiranguid, algatab rahandusministeerium tulumaksu ja tasandusfondi vahendite kinnipidamise.

Joonis 10. Likviidsed varad ja intressitulud 2012-2018

Likviidsete varade kõrge tase võimaldab teenida eelarvesse olulisel määral intressitulu. Eelarvestrateegias on prognoositud intressitulude laekumiseks järgnevatel aastatel igal aastal 0,3% likviidsete varade mahust, kuna reeglina on vabad vahendid arvelduskontodel. Investeerimine teistsugustesse finantsinstrumentidesse võimaldaks suuremas mahus intressitulude teenimist.

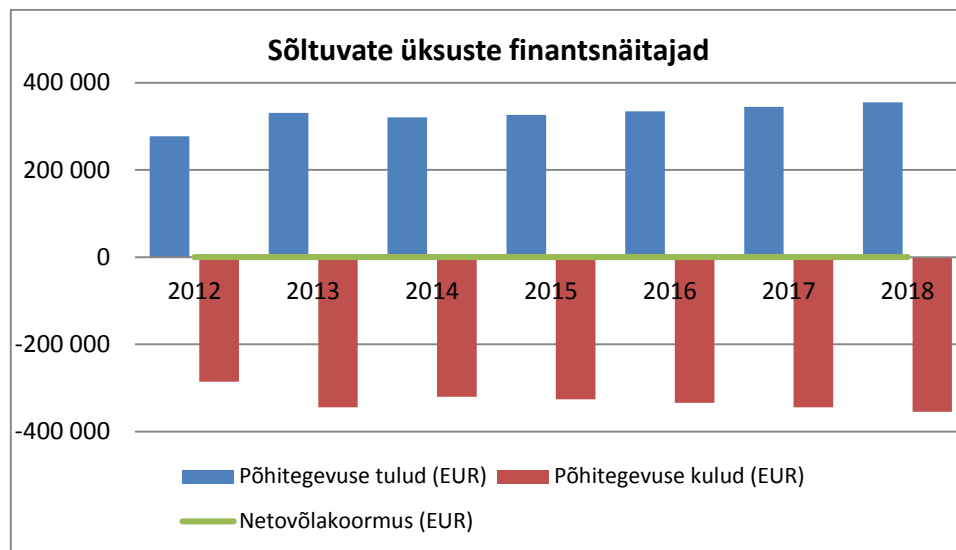
Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadus sätestab piirid, kuhu võib vabasid vahendeid paigutada. Lubatud instrumentideks on:

- kuni üheaastase tähtajaga hoiused krediidasutustes, kui krediidasutusel või selle emattevõtja või filiaalina tegutseval välisriigi krediidasutusel ei ole rahvusvaheliselt tunnustatud reitinguagentuuride määratluse kohaselt krediidireiting väiksem kui P-1 (Moody's) või selle ekvivalent;
- igapäevaseks arveldamiseks omatavad hoiused krediidasutuses, millel puudub krediidireiting või see on väiksem kui rahvusvaheliselt tunnustatud reitinguagentuuride määratluse kohaselt investeerimisjärgu krediidireiting, tingimusel, et sellistes krediidasutustes hoitavate hoiuste jääk ei tohi kuu lõpu seisuga olla suurem kui 0,5 protsenti valla eelarve põhitegevuse tulude kogusummast;
- võlakirjad, mille emitendi krediidireiting ei ole väiksem kui A2 (Moody's) või P-1 (Moody's) või nende ekvivalent;
- rahaturu- ja intressifondi aktsiad ja osakud, mis vastavad investeerimisfondide seaduses eurofondide kohta sätestatud nõuetele;
- sularaha, kuid mitte enam kui vallavalitsuse kehtestatud ülemmäär.

Võlakirjade emitendiks või tähtajaliste hoiuste hoidjaks olev krediidasutus või filiaalina tegutsev välisriigi krediidasutus peab olema asutatud Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigis või selle suhtes kehtivad usaldatavusnormatiivid peavad vastama vähemalt sama rangetele nõuetele, kui on sätestatud Euroopa Liidu õigusaktides.

9. Sõltuvate üksuste finantstegevuse olukord ja prognoos

Illuka vallal on üks sõltuv üksus⁷ – Pannjärve Tervisespordikeskus SA (vt joonis 11). Illuka vald moodustas sihtasutuse 2010. aastal Pannjärve tervisespordikeskuse baasil. Majandustegevusega alustati 2011. aasta algusest. Sihtasutus teenib tulusid majandustegevusest, kuid enamiku vahendeid saab valla eelarvest. Prognoositavalt kasvavad sihtasutuse tulud ja kulud igal aastal tarbijahinnaindeksi võrra. Sihtasutusele laenukohustuste võtmist ei kavandata.

Joonis 11. Sõltuva üksuse Pannjärve Tervisespordikeskus SA finantsnäitajad 2012-2018

10. Finantsdistiipliin

Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse kohaselt on finantsdistiipliini tagamise meetmed:

- kinni pidamine nõuetest põhitegevuse tulemile;
- kinni pidamine netovõlakooormuse ülemmäärast.

Põhitegevuse tuleml ja netovõlakooormus arvestatakse tekkepõhise raamatupidamisarvestuse andmete alusel. Käesolevas eelarvestrateegias on möödunud perioodide näitajad esitatud tekkepõhiste andmete alusel, kuid prognoosid on koostatud kassapõhiste arvestuste alusel. Siiski võib eeldada, et kassapõhised prognoosid ei erine oluliselt tekkepõhisest lähenemisest.

⁷ Sõltuv üksus on kohaliku omavalitsuse üksuse otsese või kaudse valitseva mõju all olev üksus, mis on saanud kohaliku omavalitsuse üksuselt, riigilt, muult avalik-õiguslikult juriidiliselt isikult või eelnimetatud isikute valitseva mõju all olevatelt üksustelt üle poole tuludest või mis on saanud toetust ja renditulu kohaliku omavalitsuse üksustelt ja nende valitseva mõju all olevatelt üksustelt rohkem kui 10 protsenti vastava aasta põhitegevuse tuludest.

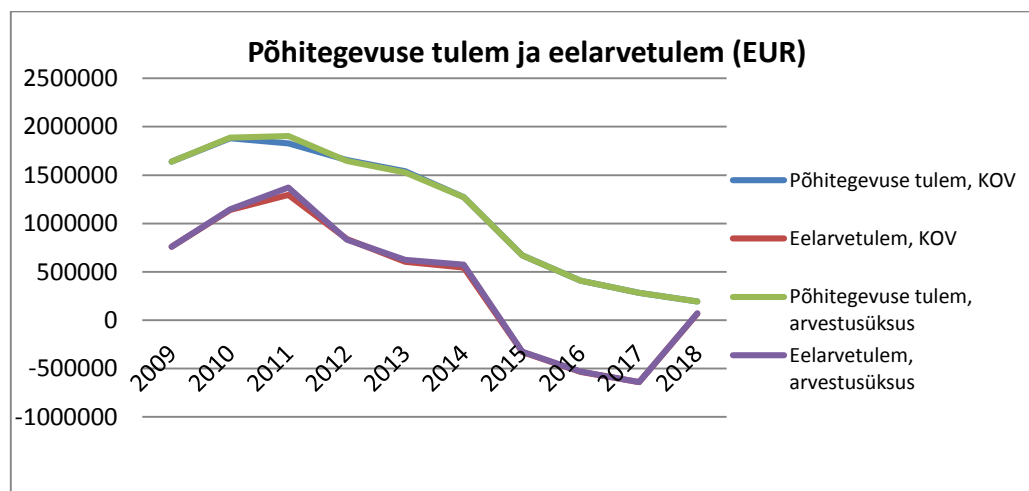
Vastavalt seadusele leitakse finantsdistsipliini näitajad kohaliku omavalitsuse enda kui ka selle arvestusüksuse kohta⁸.

Põhitegevuse tulem on põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vahe. Põhitegevuse tulemi väärtus ei tohi olla aruandeaasta lõpu seisuga negatiivne, välja arvatud juhul, kui sellele eelnenud aasta põhitegevuse tulem oli null või positiivne.

Netovõlakoormus on võlakohustuste ja likviidsete varade vahe. Võlakohustused on võetud laenud, kapitalirendi- ja faktooringkohustused, emiteeritud võlakirjad, tasumise tähtajaks täitmata jäänud kohustused, saadud toetuste tagasimakse kohustused, toetusteks saadud ettemaksed, toetuste andmise kohustused, pikaajalised võlad tarnijatele, teenuste kontsessioonikokkuleppest tekkivad kohustused ja muud pikaajalised kohustused, mis nõuavad tulevikus raha väljamaksmist. Nõuded likviidsetele varadele on kirjeldatud peatükis 8.

Netovõlakoormus aruandeaasta lõpul võib ulatuda lõppenud aruandeaasta kuuekordse põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vaheni, kuid ei tohi ületada sama aruandeaasta põhitegevuse tulude kogusummat⁹. Kui kuuekordne põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vahe on väiksem kui 60% vastava aruandeaasta põhitegevuse tuludest, võib netovõlakoormus ulatuda kuni 60%-ni vastava aruandeaasta põhitegevuse tuludest. Netovõlakoormus võib ületada ülemmäära sildfinantseerimiseks võetud kohustuste kogusumma võrra.

Kuna Illuka vallal ja tema sõltuval üksusel puuduvad kohustused, siis on nii valla kui ka tema arvestusüksuse netovõlakoormus null. Joonisel 12 on näidatud valla enda ja tema arvestusüksuse põhitegevuse tulem ja eelarvetulem. Eelarvestrateegia perioodil on põhitegevuse tulem igal aastal positiivne, olles seega seadusega kooskõlas. Eelarvetulem võib seaduse järgi olla ka negatiivne.

Joonis 12. Valla ja arvestusüksuse põhitegevuse tulem ja eelarvetulem 2009-2018

⁸ Kohaliku omavalitsuse üksuse arvestusüksus on kohaliku omavalitsuse üksus ja temast sõltuvad üksused.

⁹ Vt peatükk 7 aastatel 2013-2016 rakendatavate erisuste kohta.

Riskistsenaariumi A kohaselt kasvavad Illuka valla elanikest maksumaksjate sissetulekud alates 2015. aastast eelarvestrateegia perioodi lõpuni baasstsenaariumis prognoositavast kaks korda aeglasemalt. Riskistsenaariumi B puhul jääb maksumaksjate arv alates 2015. aastast prognoositavast 10% võrra madalamaks. Võimaluste stsenaariumis on kajastatud mõjud, mis ilmnevad juhul, kui tasandusfondi mudeli arvestuslike kulude ühikmaksumused kasvaksid kahe protsendi võrra rohkem igal aastal alates 2015. aastast.

Tundlikkusanalüüsist ilmneb, et ühegi stsenaariumi realiseerumisel poleks valla finantsolukorrale olulist mõju.